

[Corona-effecten op termijn vooral voor kwetsbare groepen ingrijpend | RIVM](#)

[Verder kijken dan corona, over de toekomst van onze gezondheid | Volksgezondheid Toekomst Verkenning](#)

[Coronabeperkingen raken jongeren hard: 'Alles wat leuk was, is weg' | Tiel | AD.nl](#)

[Bied jongeren laagdrempelige hulp | Coronavirus | NJi](#)

[Kinderen bellen vaker over emotionele problemen dan tijdens eerste lockdown | NOS](#)

[Jongvolwassenen-de-koplopers-voor-de-maatschappij-van-de-toekomst.pdf \(nji.nl\)](#)

[De impact van COVID-19 op gezinnen | Hogeschool Utrecht \(hu.nl\)](#)

[20210309 Eindrapport Impact COVID19 op gezinsleven def.pdf](#)

[Resultaten onderzoek impact coronacrisis op ouderen | BeterOud](#)

[Kwetsbare burgers tijdens de coronapandemie - ZonMw Digitale Publicaties](#)

Hoe stimuleren we na de coronacrisis een gezonde leefstijl? Hoe helpen we mensen om minder te roken / te stoppen met roken? Hoe brengen we het toenemend aantal mensen met overgewicht terug? Hoe gaan we om met het toenemende beeldgebruik onder kinderen en jongeren en de verminderde bewegingen?

Wat doen we al (vanuit de Rijksoverheid en partijen uit het veld) om het mentaal welzijn van onze inwoners te bevorderen? Hoe worden de mensen geholpen die zich somber, gestrest en angstig voelen? Hoe worden de kinderen en jongeren opgevangen die kampen met toenemende emotionele problemen zoals depressie, eenzaamheid en suïcidale gedachten?

Wat wordt geboden aan de groepen met een chronische aandoening wat betreft de toegang tot zorg, hun welzijn en de kansen op werk?

- Hoe kunnen gezinnen met psychische en/of financiële problemen worden geholpen?
- Hoe worden leerlingen ondersteund in het volgen van online onderwijs (bevorderen productiviteit, contact met medestudenten en het bieden van een goede studieplek)?
- Het betrekken van jongvolwassenen bij het beleid meer bij het huidige coronabeleid en het toekomstig beleid zodat zij zich meer gehoord voelen en een bijdrage kunnen leveren aan de samenleving? Hoe worden jongvolwassenen geholpen om te bouwen aan relaties voor het leven met de huidige restrictie, signaleren we psychische problemen tijdig bij deze en andere groepen en verkleinen we de gevoelens van sociaal isolement? Hoe wordt extra aandacht besteed aan de jongvolwassenen in een kwetsbare positie zonder diploma en/of werk en maken we deze groep minder (financieel) afhankelijk van de ouders?
- Hoe worden zorgwekkende thuissituaties tijdig gesignaleerd?
- Waar kunnen ouders terecht met hun zorgen rondom de ontwikkeling en mogelijke leerachterstanden van hun kinderen? Hoe helpen we¹ hen in het contact met belangrijke mensen om hen heen, waaronder de grootouders, leerkrachten en collega's?
- Hoe worden alleenstaande en zorgende ouders in deze tijden ondersteund? Onder meer m.b.t. hun financiële situatie, zorggebonden kosten en werksituatie?
- Welke extra steun is er nodig voor mensen met een verstandelijke beperking, hun naasten en begeleiders?
- Hoe worden mensen opgevangen die in tijden van corona te maken krijgen met het verlies van dierbaren?
- Hoe halen we ouderen uit hun sociaal isolement en stimuleren we ook bij deze groep een gezonde leefstijl?
-
- Hoe kunnen nieuwe omgangsvormen, creatieve ideeën en initiatieven breder gedeeld en ingezet worden?
- Hoe bevorderen we dagelijkse lichaamsbewegingen en hoe kan de technologie daarin ondersteunen? Hoe bevorderen we de kwaliteit van leven voor deze groep en andere groepen in de maatschappij? Hoe bieden we steun en perspectief?
- Wat zijn inventieve mogelijkheden voor de inzet van vrijwilligerswerk?
-

Vragen:

¹ Met "we" wordt niet alleen verwezen naar de rol van de Rijksoverheid, maar naar de rol en bijdrage van de gehele samenleving in deze.

Welke herstelopgaven willen we samen met het veld formuleren wat betreft:

- Het herstellen van het persoonlijk leed voor met name de kwetsbare bevolkingsgroepen zoals lager opgeleide mensen, jongeren, ouderen en mensen met onderliggende gezondheidsproblemen?
- Het stimuleren en bevorderen van een gezonde leefstijl (waaronder helpen minder te roken/te stoppen met roken, terugbrengen toenemend aantal mensen met overgewicht, verminderen beeldgebruik onder kinderen, stimuleren bewegen)?
- De lange termijn effecten van het uitstellen van specialistische zorg?
- Het mentaal welzijn van onze inwoners?
- De tegenstellingen tussen generaties die door de coronacrisis zijn ontstaan?
- De opgelopen leerachterstanden en de mogelijke korte en lange termijneffecten hiervan?
- De toegang tot zorg en de kansen op het gebied van onderwijs en werk?
- De kinderen die uit beeld zijn geraakt voor de school en de gemeente, met extra aandacht voor de leerlingen uit het speciaal onderwijs?
- De financiële problemen die zijn ontstaan voor verschillende groepen zoals studenten, (jong)volwassenen en gezinnen?
- Het bieden van toekomstperspectief aan jongeren en jongvolwassenen (zoals het creëren van stageplekken en het inhalen van studieachterstanden)?
- Het ondersteunen van gezinnen, alleenstaande en zorgende ouders in de nieuwe combinatie van werk, school en zorgtaken?
- Het tijdig signaleren en aanpakken van zorgwekkende thuissituaties?

Mensen met een verstandelijke beperking konden lange tijd niet naar dagbesteding of therapie, ontvingen (tijdelijk) geen of minder bezoek en mochten zelf niet op bezoek of uit logeren gaan. Bij verdenking op een besmetting met het coronavirus was isolatie noodzakelijk. Voor mensen met een verstandelijke beperking is het 'waarom' hiervan lastig uit te leggen en te begrijpen. Ook voor de professionals die mensen met een verstandelijke beperking ondersteunen is het een lastige tijd. Onder meer door de gewenste 1,5 afstand ten opzichte van de cliënten maar ook van de collega's die zij vaak niet konden handhaven. Dat leverde ook op persoonlijk vlak zorgen op. Grote flexibiliteit en inventiviteit bij naasten en zorgprofessionals zorgden dat mensen met een verstandelijke beperking toch een goede ondersteuning geboden kon worden. Nieuwe mogelijkheden voor digitaal contact en begeleiding werden verkend en bleken ook te werken.

volwassenen:

- *0 nulurencontract*
- *Scheiding*
- *Verlies*
- *Werkloosheid*
- *Schulden*
- *Mentale gezondheid*
- *Fysieke gezondheid*

Stages gaan in veel gevallen niet door of zijn lastiger te vinden, er ontstaat studievertraging en veel (bij)banen vallen weg. Dit kan ook effect hebben op de woonsituatie. Doordat zij bijvoorbeeld minder inkomen hebben, kan het lastiger zijn om huisvesting te vinden en/of te betalen. Ook ondervinden veel jongeren problemen bij het afronden van een opleiding en het behalen van een diploma. Sommige jongeren en jongvolwassenen verliezen hun motivatie en structuur door de online lessen. De werkloosheid onder jongeren is sinds het coronavirus sterk gestegen.

Als onderdeel van de coronamaatregelen, zijn kinderopvang, basisscholen, middelbare scholen en vervolgonderwijs gedurende het afgelopen jaar meerdere perioden (gedeeltelijk) gesloten geweest. De impact van de sluiting was groot voor kinderen en ouders. Werk- en gezinstaken lopen meer door elkaar heen, het werk lijdt door de combinatiestress, ouders kunnen zich op hun thuiswerkplek minder goed concentreren en zijn minder productief. Ouders komen daarmee in een werk-gezinsconflict en hebben meer moeite de balans tussen werk en gezin te vinden. Daar staat tegenover dat er ook een grote groep ouders is die het thuiswerken ondanks de toegenomen combinatiestress positief waardeert. Een afname in hun reisbewegingen in het woon-werkverkeer creëert meer ruimte voor een goede balans tussen werk en gezien, levert tijd op en is bovendien goed voor het milieu. Ondersteuning bij het inrichten van een ergonomische thuiswerkplek en betrokkenheid en flexibiliteit van de werkgever zijn hierbij belangrijke randvoorwaarden.

Vragen en overwegingen

Het is belangrijk oog te hebben voor de unieke uitdagingen waarmee gezinnen in deze coronatijd geconfronteerd worden en hen steun en perspectief te bieden, vooral degenen in kwetsbare omstandigheden.

Vragen en overwegingen

Prikkelen / discussies op wekken

Waar kiezen we voor?

Tegenstellingen benoemen

Als we kiezen voor dit, effect op dat

Extremen en middenopties

Wat betekent het en waar draagt het aan bij?

Wat zijn de consequenties van bepaalde keuzes?

Quotes toevoegen / vragen om dialoogtafels

Input k&s er in verwerken

- **Meer inzet op integrale preventie** is door de coronacrisis nog belangrijker geworden. Integrale preventie richt zich niet alleen op (individuele) leefstijlfactoren, maar ook op de fysieke leefomgeving en op sociale problemen, zoals schulden en stress.
- **Rekening houden met chronische ziekten én infectieziekten.** Een toekomst waarin ook infectieziekten onze gezondheid weer kunnen beïnvloeden, vraagt om nieuwe, geïntegreerde kennis, nieuwe zorgconcepten tussen formele en mantelzorg en meer samenwerking tussen (zorg)partijen.
- **Meer inzicht in mentale gezondheid;** betere informatie en kennis over de mentale gezondheid bij verschillende bevolkingsgroepen die beïnvloed wordt door de coronacrisis is nodig voor passend beleid. Net als het bieden van een toekomstperspectief aan de mensen die het betreft.
- **Intensievere domein-overstijgende samenwerking** tussen ministeries om gezondheid te verbeteren. Veel aangrijpingspunten hiervoor liggen buiten het gezondheidsterrein, zoals werk en arbeid, onderwijs, de fysieke leefomgeving en sociale zekerheid.

Vervolgactie formuleren (komende twee weken)

- *Kessel en smit vragen mee te kijken: wat zijn de 1^e opbrengsten uit de gesprekken mbt dit thema*
- *Actie 5.1.2e verslagen vraaggesprekken bewindspersonen. Wat is relevant voor dit thema?*
- *Deze paper is momenteel erg ingestoken op de negatieve aspecten die mensen door de coronacrisis en de bijbehorende maatregelen ervaren: op de herstelopgave. Het zou mooi zijn om ook een slag te maken m.b.t. persoonlijke kansen die mensen zien dankzij de coronacrisis: gericht op vernieuwing en behouden van hetgeen dat is ontkiemd.*

... Ook zien we veel mooie kansen, samenwerkingen en creatieve ideeën en initiatieven ontstaan. In een volgend product richten we ons op deze kansen en vernieuwingen.

kansen, innovaties en creativiteit die juist dankzij de coronacrisis en de bijbehorende maatregelen voor het individu en bepaalde groepen zijn ontstaan.

-
- **Meer inzet op integrale preventie** is door de coronacrisis nog belangrijker geworden. Integrale preventie richt zich niet alleen op (individuele) leefstijlfactoren, maar ook op de fysieke leefomgeving en op sociale problemen, zoals schulden en stress.
- **Rekening houden met chronische ziekten én infectieziekten.** Een toekomst waarin ook infectieziekten onze gezondheid weer kunnen beïnvloeden, vraagt om nieuwe, geïntegreerde kennis, nieuwe zorgconcepten tussen formele en mantelzorg en meer samenwerking tussen (zorg)partijen.
- **Meer inzicht in mentale gezondheid;** betere informatie en kennis over de mentale gezondheid bij verschillende bevolkingsgroepen die beïnvloed wordt door de coronacrisis is nodig voor passend beleid. Net als het bieden van een toekomstperspectief aan de mensen die het betreft.
- **Intensievere domein-overstijgende samenwerking** tussen ministeries om gezondheid te verbeteren. Veel aangrijpingspunten hiervoor liggen buiten het gezondheidsterrein, zoals werk en arbeid, onderwijs, de fysieke leefomgeving en sociale zekerheid.

Vervolgactie formuleren (komende twee weken)

- Kessel en smit vragen mee te kijken: wat zijn de 1° opbrengsten uit de gesprekken mbt dit thema
- Actie 5.1.2e verslagen vraaggesprekken bewindspersonen. Wat is relevant voor dit thema?
- Deze paper is momenteel erg ingestoken op de negatieve aspecten die mensen door de coronacrisis en de bijbehorende maatregelen ervaren: op de herstelopgave. Het zou mooi zijn om ook een slag te maken m.b.t. persoonlijke kansen die mensen zien dankzij de coronacrisis: gericht op vernieuwing en behouden van hetgeen dat is ontkiemd.
- ...

Kansen

- o Welke nieuwe omgangsvormen, kansen, creatieve concepten, innovaties, etc. zijn door de crisis ontstaan die we juist willen behouden/benutten voor deze herstelopgaven?
- o Hoe kan de technologie bovengenoemde herstelopgaven ondersteunen?
- o Welke inventieve mogelijkheden zijn er voor de inzet van vrijwilligerswerk?